

Folketingets Kulturudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

31. august 2020

Folketingets Kulturudvalg har den 3. august 2020, efter ønske fra Morten Messerschmidt (DF) stillet mig følgende spørgsmål, nr. 389 (Alm. del), som jeg hermed besvarer.

Spørgsmål:

Vil kulturministeren redegøre for sagsforbeholdet i forbindelse med nybyggeriet på Nyborg Slot, herunder de fredningsmæssige overvejelser som sagen indeholder, dispensationer og afvigelse fra almen praksis samt overvejelser om afgørelsens påvirkning af retspraksis fremadrettet?

Svar:

Jeg har bedt Slots- og Kulturstyrelsen om en udtalelse, og styrelsen har oplyst mig følgende:

"I 2010 henvendte Østfyns Museer bakket op af Nyborg Kommune sig til daværende ejer af Nyborg Slot, Slots- og Ejendomsstyrelsen, med ønsket om at styrke fortællingen om sammenhængen mellem Nyborg Slot og by, og et samarbejde blev indledt. Projektets vision er at genskabe forståelsen af Nyborg Slot som et borganlæg af national betydning og forstærke den historiske sammenhæng med Nyborg By, så anlægget som helhed formidler den meget store fortælling, som Nyborg udgør i danmarkshistorien.

Projektet har efterfølgende modtaget midler fra Nyborg Kommune, A.P. Møller Fonden og RealDania til medfinansiering af både forarbejder og den egentlige projektudførelse, og et byggeklart projekt for en ny udstillingsbygning m.v. på Nyborg Slot er nu klar. Projektet har fået de nødvendige dispensationer og tilladelser i forhold til gældende frednings- og beskyttelseslovgivninger i 2019.

Der har gennem hele processen været stor fokus på, at formidlingsprojektet planlægges på et historisk anlæg, der både er fredet efter bygningsfredningsloven og

museumsloven. Forholdet har bl.a. givet sig udslag i, at der i forbindelse med vurderingen af et vinderprojekt i høj grad har været henset til de aktuelle konkurrenceprojekters restaureringsholdninger, hensyntagen til eksisterende bygninger, ruiner under terræn m.v. samt eksplicit også til varetagelse af stedets arkæologiske værdier. Hele processen har således været gennemført med meget stor opmærksomhed på, at projektets formidling af slottets unikke historie skal ske i forståelsen af, at der med Nyborg Slot er tale om et helt enestående anlæg, der pga. fredninger m.v. er underlagt en lang række helt særlige restriktioner.

Efterfølgende har der under særlig hensyntagen til disse elementer været en lang proces, hvor vinderprojektet er blevet minutiøst gennemgået med henblik på at styrke dets restaureringstilgang, fortælling m.v. Dette arbejde har medført en lang række ændringer ikke blot i projektets generelle fremtoning men også i de kommende konstruktioner. Således er f.eks. de enkelte funderingspæle enkeltvis blevet gennemgået for at give dem en optimal placering for at bevare de fredede ruiner.

For at kunne planlægge byggeriet under hensyntagen til de fredede anlæg er der blevet givet en række tilladelser/dispensationer efter både bygningsfredningsloven og museumsloven, Dette gælder bl.a. afgørelse vedr. sonderende arkæologiske undersøgelser på slotsbanken og i slottets kælder, restaurering af ”Kongefløjen” og hertil de mere omfattende dispensationer til selve byggeprojektet med ny udstillingsfløj og forhøjelse af østtårnet.

Afgørelserne vurderes ikke at afvige fra praksis, idet styrelsen på området har praksis for primært at dispensere til ændringer, der vurderes nødvendige for ansøger (f.eks. foranlediget af anden lovgivning), er med til at vedligeholde/beskytte/retablere fortidsmindet eller understøtter formidlingen af anlægget.

Afgørelsen vedr. etablering af ny udstillingsbygning m.v. på slotsbanken følger således den eksisterende praksis for dispensationer til ændringer, der udføres med formål at styrke stedets formidling. Der er mange andre eksempler på fredede fortidsminder, hvor der er dispenseret til bygninger og konstruktioner med formidlingsformål, f.eks. Vordingborg Slotsruin og Kalø Slot.

I forhold til afgørelsens påvirkning af retspraksis fremadrettet er det Slots- og Kulturstyrelsens vurdering, at dispensationen ikke vil medføre en præcedenskabende situation for landets øvrige fortidsminder. Der er således i det konkrete tilfælde tale om et unikt fortidsminde med en helt særlig, national historie, og projektet har udelukkende til formål at styrke denne fortælling og oplevelsen på stedet.

Afslutningsvist er det væsentligt at gøre opmærksom på, at Slots- og Kulturstyrelsens afgørelse efter museumsloven er blevet påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Sagen er verserende men forventes afsluttet inden for kort tid.”

Jeg henviser til styrelsens oplysninger og afventer i øvrigt klagenævnets afgørelse.

Joy Mogensen